

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 9.

(Kristóffy-ádák.) Kristóffy szabad ságon van. Ez a menesztés előjele. De vajjon meddig marad . . . szabadlábban?

Kristóffy Abbazziába érkezvén, tüstént megszűnik a fürdőidény. Mert ilyen mosdatlan emberrel még egy tengerben sem fürödhetnek együtt az emberek?

— Hogyan akarja Kristóffy a helyzetet orvosolni? Talán új praktikákkal?

— Dehogy. Új patikákkal.

*

(Hallgatag madarak.) A kanári madarak barátja végtelenül el volt adósodva, úgy, hogy mikor szokásos tiszteletét tette a végrehajtó, csak husz madarat talált. Felírta hát ezeket, már hogyné írta volna fel! A licitáció is rémesen közelgett, akkorára azonban az adóalany kicserélte a pipikéket nőstényekkel. (Csodálatos, hogy a madarak világában az asszony hallgat!) Mondja is dobpergés közben a végrehajtó:

— Csodálatos, nagyon csodálatos, hogy ezek a madarak nem énekelnek!

— Nagyszerű! — fakadt ki a házigazda — még jókedvük is legyen a licitáción!

*

(Farsanga világpolitikában.) „Hogyan jelenjen meg a monarchiánk a farsangon, hogy rá ne ösmerjenek?”

— Mint nagyhatalom.

sírások.

— febr. 9.

A béke galambjai véresen buktak alá a politikai válság vészterhes légköréből.

Ismét sötét felhők tornyosulnak hazánk fölött.

Kiujultak a jeles magyar nemzet régi sebei . . .

Az osztrák császár (mert nem is a magyar király) elvágta a már-már sikerrel kecsegtető béketárgyalások fonálát Elhangzott a második „soha”. A magyar király a nemzet jogos kiválmairól, a nemzeti szervezet kiegészítéséről, a felelős kormánya által szédült alkotmányunk megerősítéséről hallani sem akar. Az udvar csak olyan békét fogad el, mely kapituláció. Ez a rideg tény, a száraz valóság, melyet a merev királyi és császári üzenetből leszűrhetünk. De lehetetlen, hogy emellett észre ne vegyük azt az aknamunkát, azt a nemzetgyilkos fordulatot és intrikát, melynek a királyi szót megelőzőleg a bécsi Burg volt a színhelye.

Fejérváry tábornag, valamint lajtántuli és lajtáninenni díszes kartársai, Goluchowsky, a vezérkar — voltak azok, kik Bécsben minden követ megmozgattak, hogy a békét meghiusítsák és a gyűlölt Andrássyt bünbakul állítsák a király és ország-világ elé. Szerencsétlenségünkre ez is sikerült Fejérvárynak. Negyed század óta senkinek nálánál nincs nagyobb befolyása Ő Felségére, — minden kormányt ő bukta-

tott, vagy ő ajánlott, minden, a nemzetre nézve káros és rossz törvényt ő tartott keresztviz alá, minden üdvös reformról ő mosta le még a keresztvizet is. Most is ő az, ki Tisza után a nemzeti akarat érvényesülését meggátolja, a nemzet jobbainak gáncot vetett és veteget.

Az események után most már tisztán látszik azon cél, melynek érdekében a béke-komédiát megindították. A béketárgyalásokkal a magyar nemzetet megosztani, puhítani, az abszoluzizmust elősegíteni törekedtek. Időt akartak nyerni az alkotmányosság valamennyi intézményeibe történendő fegyveres beavatkozás előkészítésére. A pártvezéreket befogni és alul is, felül is kompromittálni iparkodtak. A későbbi események befogják bizonyítani, hogy ez idő alatt elkészítették a már nem álarcos abszoluzizmus új fegyverzetét, valamint azt a blokádot, mely a dualizmus és a paritás megszüntetésével megsemmisíti alkotmányos intézményeink és parlamentarizmusunk utolsó roncsait.

Az ujonnan szervezett jogfosztó hadjárat kezdetét jelentené a királyi szó?

Ki tette mindezt? Mi készül itt? Hisz ezek által csak szítják az elégtelenséget és erősítik a nemzet ellentállását. Ezek által beleviszik a harcba a királyi tekintélyt, melyet már ugyanis erősen megtépáztak a zápfőispánok kinevezéseivel és a folytonos, kétes értékű kitüntetésekkel. Nem számolnak

Margit.

„Az régen volt” . . . mondogd nevetve . . .
S nedves fátyol borul szememre . . .
Valamikor . . . igaz se volt tán
Volt egy ábrándos, bohó kisleány.

Almodozó, rajongó, holdas
A hófehérke, verset olvas,
S ki néha napján — tudom ráért
Imádkozni az ideálért.

Kis kékbárony imakönyvében,
Virág huzódott meg szerényen,
Ibolya . . . pár hervadt levélke . . .
De már mindennek vége, vége!

Kuthi Sándor.

Szerelmek.

I.

Szerelmes a kis diák kis lányba . . .
A lány is szerelmes nagyon;
Hallik naponta csók cuppanása
S öröm kacaj az ajkakon.

Szerelmes a kis diák kis lányba.
A leány csak neveti, kacag;
Éped a kis diák — de hiába —
S bánatában szive meghasad.

II.

Egy méla-bus szerelmi emlék,
Mely föl-fólrázza lelkemet . . .
A bohó álom elrepült rég,
De elfeledni nem lehet!

E méla-bus szerelmi emlék
Végig kísér az életem,
Örömben, búban visszazeng még,
Vissza az első szerelem!

Konrád Zoltán.

A legyező.

A legyező kínai találmány, hanem nem mint minden, a mi Chinából kerül, itt nálunk nyert tökéletesedést. Európa hölgyei azt a tárgyat, a melylyel a mennyel a mennyei birodalom lakói a hőséget kergetik maguktól oda civilizálták, hogy fokozzák vele a hőséget.

Mert Európában a legyező a szerelmek néma beszéde, édes titkos levelezése lett. Minden hajlása egy szó, minden mozdulása egy gondolat, minden intése egy parancs azok kezében, a kik gyakran épp oly könnyedséggel játszanak a férfiak szívével, mint legyezőikkel.

Valóban, hölgyeink oda tökéletesítették a legyezőt, hogy az már többé nem pusztán divate cikk, hanem nélkülözhetlen segédesszé keze a női szeszélynek és a szerelemnek. A legyező ma élettelen tárgy, a miben egy egész kedélyvilág lakik: holt nyelv, a mely sokszor szebben beszél minden élőszónál.

Erről a holt nyelvről egész könyvtárt írtak már ahhoz értők, és bizonyára fognak írni még, a szerint a mint a nyelv tökéletesedik, s a mint a nyelv tökéletesedésével a legyezők divatja változik.

Most még csak tíz év előtt is a legyezők szerkezete tökéletlen volt. Ki lehetett hajtani egészen, félig, vagy összecsupkni. Azután készültek a falegyezők, a melyek minden egyes ága tudott mondani valami szépet azoknak, a kik e jelekből értettek. Majd a faágak selyemmel lettek elborítva; most már beszélt a fa is, a selyem is külön. De ez is kevés volt a szerelem szótárának: a finom selyem borítékra az eszéyes találékonyság virágcsoportokat rajzolt, és a virágoknak — mint tudjuk — régótától megvan a maguk jelentősége.

A nőt általában két dolog jellemez legigazabban. Az izlés és a találékonyság. E két tulajdon minden művelt hölgyben megvan ugyan, de azért kiválóan a franciák sajátja. Ebben találjuk okát annak, hogy a

azzal, hogy a folytonos ármánytól felzudult nemzeti küzdelem árja elsepri a féltve őrzött összmonarkia szirtjeit?

Szeptember huszonharmadika ismétlődött; akkor is a felség maga adta nekik írásban a feltételeket, melyeket elfogadhatatlannak talált mindenki, mert nemcsak leszerelést, hanem jogfeladást, újabb terheket, gazdasági önállóságunkról való lemondást követeltek az országtól. Hogy most, négyhavi kínzás után, megint hasonló feltételekkel jöttek, ez csak arra való volt, hogy Andrásyra és a nemzet a koalíció vezéreire háritsák a felelősséget mindazokért a törvénytelen és erőszakos rendszabályokért, melyeket ezalatt titokban elhatároztak.

Mi készül tehát itt? Működnek függetlenségünk, állami létünk sírásói. A Lajtán-innen, Lajtán-tul egyaránt. A nemzeti küzdelem már rég diadalt aratott volna, ha nem akadnak gyászmagyarok hazánkban, kiknél az egyéni érdek mindig több volt a haza, a köz javánál. Ha nem akadtak volna diszciplínált elmék és tudatlan félkegyelműek, kik most terrorizálják a vármegyék ellentállását, akik szemérmetlen cinizmussal vállalkoznak a bécsi politikának való segédkezésre, saját népük, saját hazájuk ellen, hazájuk alkotmányának, önállóságának megsemmisítésére.

A nemzet pedig jogos és törvényes alapon állott mindeddig és áll ma is. Mindig és mindenütt, így békepontjaiban is — csak a legutóbbi választások eredményében megnyilatkozott nemzeti akarat érvényesülését követeli. Semmi egyebet. Sőt itt is hajlandó volt tekintetbe venni a király személyi álláspontját. Lojálisan számolt a királyi tekintéllyel, amennyire azt a nemzetnek ezzel egyenrangú szuverenitása engedte.

És mégis a rideg, a merev visszautasítás volt a felelet. Lehetetlenség az ilyen válasz, ha Fejérváryék a nemzeti küzdelmet egész erejében mutatják be a trón előtt. Itt is az az évszázados átok ismétlődik, a mely szerint a ko-

ronát a magyar helyzetről s annak következményeiről nem informálják helyesen és az igazságnak megfelelőleg; nem teszik ezt bizony sem a magyar, sem az osztrák, sem a közös miniszterei.

Tehát most már megkezdődik a nyílt abszolútizmus, a császári önkény uralma. De ne essünk kétségbe! Es főleg ne legyünk kishittűek. A Hofburg szűk ablakaiból mindenáron forradalmat, a nemzet részéről is erőszakot akarnak látni. De mi ne ragadtassuk el magunkat, hanem a nemzeti jogok győzelmében vetett erős hittel küzdünk tovább eddigi fegyvereinkkel.

Lesz még idő, mikor a Hoffburgban is belátják, hogy az alkotmányosan kormányzott egységes magyar királyság megszerzése megdönti mindazt, ami akadálya a nemzeti jogok érvényesülésének!

Palatinus.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 9.

A legégetőbb és a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalt kérdés ezidő szerint: az országgyűlés feloszlata. Mindenfelé biztosra veszik, hogy az 1—2 héten belül, még jóval március 1-e előtt be fog következni. Mondják, hogy ezzel a kérdéssel függ össze a kormányelnök bécsi utazása s hogy a ma délelőtti minisztertanácsnak kizárólag ez a kérdés volt az egyetlen tárgya.

(A szabadelvű-párt magatartása.)

Érdekes tudni, hogy a feloszlata kérdésében, minő a szabadelvű-párt álláspontja. Gróf Tisza István — hir szerint — a minap odanyilatkozott, hogy az országgyűlésnek a mostani viszonyok között való feloszlata végzetes csapás a nemzetre, de igen káros hatását érezné ennek a dinasztia is. Szerinte vége minden békés kibontakozás reményének, ha most széjjel kergetik az országgyűlést. Beszélnek, hogy ez indoktól vezetve Tisza István gróf mindent elkövet most annak a kieszközlésére, hogy az ország

gyűlést most ne oszlassák fel, hanem egyszerűen rekesszék be az ülészakot s a második ülészak összehívására tűzzenek ki egy kései terminust.

(Lesben.)

A szabadelvűpártnak ma estére hirdetett értekezlete elmaradt. Hirszerint Tisza István gróf beakarja várni Fejérváry báró holnapi audienciájának eredményét, a melyen hir szerint **döntés történik a felett, hogy a Házat felosztják-e, választások kitűzésével, vagy a nélkül, vagy esetleg csak elnapolják.**

(A kormány álláspontja.)

Alig hihető azonban, hogy Tisza István gróf ebbeli fáradozása valamelyes eredménnyel járna. Nevezetesen arról van szó, hogy a törvénytelen kormány se elnapolást, se ülészak berekesztést nem kísérelhet meg addig, amíg nem kap biztosítást a baloldal részéről, hogy a királyi kézirat előtt meghajol. Már pedig az egészen bizonyosra vehető, hogy a szövetkezett baloldalnak egy igen jelentős töredéke van, amely el van tőkélve arra, hogy együtt marad a képviselőházban.

(Tilos 1848.)

Az egyetemi ifjuság — a mint már jelentettük — holnap, vasárnap tüntető felvonulást tervezett a budai honvéd szoborhoz. Az idők jele, hogy Rudnay főkapitány ezt ma **betiltotta.**

(A függetlenségi-párt.)

A függetlenségi-párt ma esti értekezletét nagy viták előzték meg. Nevezetesen arról volt szó, hogy ezen az értekezleten fogják betölteni Ugron Gábor és Zichy Jenő gróf volt vezérőlbizottsági tagok helyét. Ennek kapcsán Kállay Tamás függetlenségi képviselő kijelentette, hogy ő indítványozni fogja, hogy a függetlenségi-párt kérje fel Ugron Gábort, hogy foglalja el ismét helyét a vezérőlbizottságban. Polónyi Géza erre kijelentette, hogy ilyesmiről nem is lehet szó, mert Ugron Gábor az ő kilépésével olyan dolgot cselekedett, amire nincsen mentsége: Szatmári Mór pedig kijelentette, hogy ezzel

divat terén Franciország uralkodik Európán még ma is.

Természetes tehát, hogy a legyező tökéletesítése a francia divat szüleménye.

Az izlés nem tűrte, hogy a festett virágok tulhalmozottsága időtlenné tegye a legyezők bár széles mezejét, és megszülettek a rejtett legyezők. Piciny virágtartókban természetes vagy csinált virágeszokor közepén elvesztve. Egy szírom által kihuzhatók félig, egészen; — majd széjjel és összehajthatók tetszés szerint. És a legyező most már akkor is beszél, a mikor csak száraz szirma látszik. A mit ő nem tud kifejezni, elmondják helyette a virágok, a melyek közé elrejtve van.

A báli legyezők alakra, szerkezetre mások, és éppen azért szavuk inkább csak a farsangi bohókodások ártatlan tréfáit beszéli, de azért van hangja a szív komoly, igaz hangjára is.

Ártatlan eszköze a szerelemre nyíló női szívek érzelmei kifejezésének: parányi, mégis vágyott boldogságnak gyakran célhoz segítő utja; kedélyes játéka a szeszélyeiben gyöngéd pajzanságnak; ez a legyező a hölgyek kezében.

A szerelem világkezdettől óta boldogságát helyezte a titkolódzásban. Dóczy sok

igazságot mond, midőn a legédesebb esőket így jellemzi:

„Nem esők az, hidd el, a mi tiltva nincs.“

Ebből következik, hogy nem első szerelem az, a mely a titkozatos nem szereti.

Ezen szempontból a legyező a legkedvesebb, s egyszersmind legalkalmasabb eszköze a szerelem titkozatosának. Azonban, mint mindennel, úgy a legyezővel is visszaéltek, annyira, hogy ez már nem csak ártatlan kedélyek gyöngéd, tiszta szerelmének titkos szava, édes beszéde, hanem egyáltalán a kitanult-kacérságnak sokszor szelleműs, de mindig kárhuzatos fegyvere.

Egy félrecsuszott fürtöt megigazítani, a szemét úgy eltakarni, hogy az azért mindent megláttasson, gondtalan hanyagsággal a száját érinteni: mind erre alkalmas eszköz a legyező, a mely a kacérság kezében annyi sokat tud mondani, a mit a szemérem elgondolni képtelen s a mitől a gyöngéd önértetesség mélyen pirul.

És a mióta a kacérság a legyezőt is szolgáljává tette, azóta divattá lón, hogy nyilvános helyeken minden asztalon hever egy legyező. Először egyszerű papírból csinálták, azután nádból s ma már a nádat vászonnal vonják be és a vászon mind a két oldalát rajz ékesíti.

Látszólag csak a jó izlés okáért, való-

jában a kacérság gazdag szótárának eszköze. A nyilvános helyeken használt legyezőkkel majdnem együtt jöttek divatba azok az apró, zsebbe rejthető kis legyezők, a melyeket a férfiak hordoznak magukkal, hogy színházban, utcán és kőshelyeken ne csak megértsék, de meg is válaszolják a kacérság nők hozzájuk intézett beszédét,

Azonban nem hiszszük, hogy a férfi-legyezők divatja sokáig tarthassa magát, mert ezalatt mintegy négy évvel szintén megkísérlették a legyezőt férfi kézbe is odaadni, de balul ütött ki a kísérlet. Éppen mint ma.

Csak azok használták, a kiket fertálymágnás névvel gunyolva, bizonytalan ekszisztenciának tud a világ.

Ma is ezek kacérkodnak vele, de miután a tisztesség nem veszi őket számba, le fogják tenni nem sokára, mint a hogy négy év előtt letették.

Nem is való a legyező sem a férfi, sem a kitanult kacérság kezébe.

Maradjon az meg annak, a mivé hölgyeink civilizáltak. Őszinte szerelem titkozatosága szelleműs eszközeinek: — holt élő nyelvnek, és — egyszerűen legyezőnek a kínai használat értelmében.

—x—

szemben, — ha már szóba kerül a dolog — ő azt fogja indítványozni, hogy a vezérőlbizottságot apasszák le 9 tagra, mert így inkább biztosítottabbnak véli a szükséges diszkreciót.

Ma az összes pártok tartottak értekezletet, az alkotmány-pártot kivéve, amely szombaton este ül össze.

(Függetlenségi-párt értekezlete.)

A függetlenségi-párt ma esti értekezletén Kossuth felkérte Apponyit, hogy az Andrássy féle üzenet váltások dolgát ismertesse. Apponyi utalt arra, hogy ezek már ismeretesek, csupán a vezérőlbizottság eljárását kívánja megindokolni. Kifejti, hogy bár kezdetben elfogadhatatlanok voltak a királyi proposíciók, a bizottság mindazonáltal keresett megegyezési alapot. Szeme előtt lebegett mindig a magyar állam szuverenitása teljessége. Egy tárgy van ugymond, melyről a közönség nem értesült és pedig az, hogy a bizottság a tűzörség reformjáról is határozott. Még pedig úgy, hogy a tűzörség fentartását garantálja, fejlesztésére azonban nem vállalkozik, vagyis a mostani normális költségeket megszavazza, de a létszám szaporítást nem. — Kijelenti továbbá, hogy a bizottság lesterelésre sohasem gondolt, ellenkezőleg tovább küzd a nemzet igazáért. Végül helyesli Andrássy választását Fejérváry cikkére. Apponyi beszédje után a függetlenségi párt helyeslőleg vette tudomásul a magánbizottság ismertettét eljárását s elhatározta a nemzeti ellenállás szervezését és az abszolutizmus ellen az összes választó kerületekben egy megállapított napon egybehívandó tiltakozó népgyűlés megtartását.

(A megvont dotációk sorsa.)

Abauj-Tornavármegye tudvalevőleg egy közgyűlési határozat értelmében polgári pert indított a kincstár ellen a Kristóffy belügyminiszter által megvont állami dotációk kiszolgáltatása végett. Ugy a kassai kir. törvényszék, mint a kassai kir. tábla elutasította a vármegyét. Most végleg befejezést nyert az ügy, a mennyiben a királyi kuria e napokban hozott ítéletével helybenhagyta a törvényszék és tábla határozatát és Abauj-Tornavármegyét követelésével végleg elutasította.

(A néppárt és az új párt értekezlete.)

Ma este a néppárt és az újpárt is értekezletet tartott. Mindegyik tudomásul vette a vezérőlbizottság eljárását.

(A főváros ellenállása.)

Halmos János polgármester a mai napon sem jelent meg a hivatalában. Általában a legnagyobb bizonytalanság uralkodik a városházán a teendőkről. Senki sem tudja, vajjon, a polgármester beszándékozik-e terjeszteni a tanács útján a közgyűléshez a nyugdíjaztatása iránt való kérvényét, és a kormány körökből sem szivárgott ki semmi féle olyan pozitív értesülés, a mely szerint be akar-e avatkozni a kormány a főváros ügyvitelébe, vagy sem. Az önkéntesen befizetett adókra vonatkozó takarékpénztári könyvecskék devinkulálása már folyamatban van; ma délig 2.331.000 korona értékű ta-

karékpénztári könyvecskét devinkuláltak. — Ezeket a könyveket egyelőre a székes főváros központi pénztárában őrzik, Vimmer Antal főpénztári igazgató felügyelete alatt.

A kormánybiztos elutazott. Megszűnt a kivételes állapot.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 9.

A Kovács Gusztáv-féle szenzáció-nak aktáit Debrecen polgársága részéről a mai napon le lehet zárni. *Megszűnt a kivételes állapot, miután a belügyminiszter a debreceni kirendeltséget ma visszavonta.*

Ezzel aztán be kell fejeznünk mindenféle refleksiót. Boda Dezsó és buzgó társainak távozásával egyelőre elvonul Debrecenből a veszedelem, amennyiben nem lesz a város törvénytelen rendelkező hatalom kénye-kedvére adva.

Bodáék távozása birtelen és a legnagyobb titokban történt. A déli órákban még senki sem sejtette a városban, hogy Kristóffy detektívjei bucsut mondanak nekünk.

Kora délután értesítette Dr. Boda Dezsó Kovács József polgármestert, hogy a belügyminiszter rendelkezése folytán a mai nappal megszűnik kormánybiztosi minősége. Ezt a belügyminiszter indokolt felterjesztése folytán határozta így.

Kovács József polgármester az értesítés vétele után nyomban a kormánybiztoshoz sietett, hogy személyesen vegye át tőle Kristóffy idevonatkozó rendeletét.

Boda Dezsó kormánybiztos, Beniczky Tamás rendőrfelügyelő, Vojnarovics min. fogalmazó és a detektívek még a délutáni gyorsvonattal elutaztak Budapestre.

Boda Dezsó kormánybiztos munkatársunk előtt csupán annyit mondott, hogy a belügyminiszter *szükségtelennek tartja, hogy továbbra is kormánybiztosként Debrecenben maradjon.*

A komédiának immáron tehát vége. A finálé utolsó ütemei belefultak a vonat kerekeinek dübörgésébe, a függöny legördült s a türelmes publikum mehet aludni.

Ugy kell lennie h a mindenható kormánybiztos, Dr. Boda Dezsó mondá, hogy:

— Jó éjszakát!

Felhő Rózsi és Kovács Gusztáv.

— február 9.

Aradról írják a következőket: *Felhő Rózsi*ről, a debreceni színház volt primadonnájáról egyre beszél a krónika. Mielőtt Szegedre ment volna, Aradon csinált János vitézháborút, tiszteltette a kritikuskok nagymamáját, Szegeden meg a mellett, hogy szép sikereket aratott, hol színházi, hol utcai tüntetéseknek, hol meg regényes történeteknek lett a hősnője. Legutóbb *aradi kirándulása* — amelyet részben automobilon, részben a nélkül tett meg — hívta fel reá a figyelmet, azután meg valóságos romantikus legenda-kör fűződött köréje.

Szóval, a szegedi szubrett méltó másolata *Fedák Sárinak*, annyira, hogy még a reklámleányka is megirigyelheti a Felhő Rózsi nevezetességét.

A legújabb esete azonban páratlanul áll a magyar színészet, a magyar reklám és a szubrett primadonna nikerek körében. Nos, hát Felhő Rózsirol eddig azt tudtuk, hogy bájos, rokonszenves, kedves és ötletes asszony, hogy kitűnő színésznő, hogy Makó Lajos társulatának operett-vonzereje, hogy hangja is van, hogy kuplékban politizál, de hogy a debreceniek félig agyonvert, de már félig föltámadt főispánjával akadjon baja azt sem nem sejtettük, sem ő nem hitte, volna.

Nos hát úgy áll a dolog, hogy Felhő Rózsi asszony nemcsak hódító nő és rokonszenves nyilvánosság-lény, de *adóalany, közönséges adóalany is*. Mint ilyen adóalany, tavaly Budapesten a Kerepesi-úton lakott, de tekintettel az eksz-lekszre, a politikai helyzetre s sok más egyébre, adót nem fizetett. A primadonna, aki mindenben kiváltságos személynek látszik, ebben a tekintetben a szokások rabjának bizonyult és a koalíció őszinte öröme nem fizetett adót különben igen tisztességes fizetése után.

De mi nem törtéhetik a mai darabonvilágon! Kovács Gusztáv budapesti VII. kerületi adófelügyelő, december hónapban, *mielőtt a debreceni főispánságot és az ezzel járó utlegeteket elvállalta volna*, körülnézett a bejelentési lapokon és arra a tapasztalatra jutott, hogy Felhő Rózsi (lak. Kerepesi-ut. 64), az *aradi színház volt tagja*, nem jelentkezett az illetékes adóhivatalnál, hogy az 1883. évi XLIV. t.-c. 15. §-a értelmében a IV. osztályu kereseti adó alá tartozó állandó fizetése, illetve nyug, kegy vagy tiszteletdíja felől a m. kir. pénzügyminisztérium által kifizetett határidőben vallomást tegyen. Miután pedig Kovács Gusztáv Felhő Rózsiiban a lírai poétákkal ellentétben csak közönséges, de tehetséges nagy adózót látott, illő nyomozások után ártirt a szegedi adóhivatalhoz, hogy állapítaná meg:

„miserint Felhő Rózsi színésznő az 1901. év elejétől 1905. év végéig hol működött s hallgatná ki, vajjon ez idő alatt milyen IV. osztályu kereseti adóalanyul szolgáló fizetést, illetve nyug.-kegy- vagy tiszteletdíjat élvezett“.

A szegedi adóhivatal ezen az alapon idézőt bocsátott a primadonnához, hogy jelene meg vallomástételre. A primadonna, ugy látszik, inkább szerelmi vallomásokkal tele leveleket, mint vallomástételre fölszólító idézőket szokott kapni s félretette az idézőt és nem jelent meg az adóhivatalnál.

Most következik azután a sorstordulat. Az adóhivatal a primadonnát a hatósági idézés semmibe vétele miatt elkövetett kihágásért följelentette a rendőrbírósnál. Koczor János kihágási bírő már ki is tűzte a határnapot *„Felhő Rózsi kihágással terhelt fél“* ügyében.

A dolog fénypontja persze az volna, ha ugyanazon a napon, amelyen Kovács Gusztáv erős katonai fedezet között bevonulna Debrecenbe magát beiktatni, Felhő Rózsi asszonyt elővezetnék a kihágási bírósághoz, hogy ítélkezzenek fölötte az engedetlen makacsságáért.

Mindebből pedig az a tanulság, hogy Felhő Rózsi jó szubrett, de rossz adóalany, ami kétségtelenül örömmel fogja eltölteni azokat, akik hivei az adómeztagadásnak — s az ellenállásnak.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— február 9.

Dicső vezér urak, hát csak tülekedtek,
Hát csak vetekedtek,
S elmaradnak a nagy versenytől a tettek!

Dicső vezér urak, disztelen e látvány,
Nép szitán átlát ám
S maga is elcsügged gyöngeségtek láttán!

„Szabolcska megh.“

— febr. 9.

Jön a szerkesztő, nézi a hírlap tükröt,
mit adtak le a távollétében. Megragadja fi-
gyelmét a következő bejegyzés: „Szabolcska
megh.“

Jézus Krisztus! Inkább 300 Szászvá-
rosi Jerő, szorozva 600 Heltai Jenővel és
emelve 900 Gabi Imre hányadára, mint ez
az egy!

Rohan a nyomdába és elképedve kérdi:
„Ki szedi a Szabolcska halálát?“ Népszerű
költő Szabolcska mindenütt, a mi derék
nyomdászaink közt is általános a megré-
könyödés.

Végre előkerül a M. T. I. következő
jelentése:

„Szabolcska Mihály meghívása Nagy-
kőrösről írják: A Filő Lajos halálával megüresedett
ref. lelkészi állásra Szabolcska Mihályt hívták
meg. Mielőtt azonban dr. Kókény Dezső főgond-
nok vezetése alatt egy küldöttség Szabolcska
Mihályhoz Temesvárra utazott volna, hogy az
egyház határozatát vele közölje, a temesvári költő-
lelkész kijelentette, hogy a legnagyobb sajnálatára
a meghívást nem fogadhatja el.“

— Édes Miskám! — mondá a redaktor
megkönnyebbült lélekkel — száz évig fogsz
élni, mert a kinek holt hírét költik, annak
hosszu élete lesz e földön! Hivjanak meg
téged minél többször, minél több helyre, csak
minél később oda, s hol dalaid forrása, a
szférák zenéjének örök harmóniája zeng!
Ha pedig mégis oda hívnának úgy 40—50
évnél előbb, akkor tedd azt a meghívással, a
mit a nagykőrösivel tettél, az az — ne fo-
gadd el!

(g. i.)

— Milyen időnk lesz? Meteor a febr-
ruár havi időjárásról a következő jósálatot
teszi: Február hó még hátralevő esomó-
pontjai 13., 14., 16., 20., 21., 22., 23., és 26-ra
esnek. Ezek közül legerősebb hatása a 9.,
13., 23., és a 26-ikának lesz. A 9-iki hideg-
gebb, a 13-iki csapadékos és a 23. és 25-iki
hideg jelleggel, amidőn viharos befolyások
is érvényesülhetnek. Február eleje még vál-
tozatos, majd a 8-iki esomópont hatásköré-
ben enyhült, állandóbb időjárás, mire csak a
9-iki fog zavarólag hatni, de ezen esomó-
pontot követően ismét inkább állandóbb
időnk majdnem egészen 20-ig, amelyet kö-
vetően várható erősebb és nagyobb vál-
tozást hideg jelleggel. Meteor januári jós-
lata teljesen bevált és jól renommirozott
forrás most a budapesti tőzsdén az időjárás
legkompetensebb előrejelzője.

— Szabad előadás. Szebenyei Ernő
kollegánk vasárnap délután az Építő Iparos-
ok Egyesületének Piac utcai helyiségében
a „modern Angliáról“ szabad előadást tart.

— A Szt. Erzsébet Egyesület va-
sárnap f. hó 11-én rendezi a legközelebbi
teasztélyt a Bika dísztermében. Háziasszonyok
lesznek: dr. Irinyi Istvánné társelnök, Csa-
nak Józsefné és Wolafka Antalné alelnök
és a következő választmányi hölgyek: Agri-
cola Adolfné, Berzöffi Vincéné özv. Bogdán
Zsigmondné, Csanak Jánosné, Dumbráva
Lászlóné, Forgách Károlyné, Füleky Pálné,
Kövy Lajosné, Naszády Ivánné, Sepsy De-
zsóné, Sinay Gézánné urasszonyok.

— Vasárnapi szünet a pálinka-
mérésben. A magyar alkoholelles moz-
galom hivatalos lapja nagy társadalmi ak-
ciót indított az italmérési üzletek vasárnapi
munkaszünete érdekében. Az Országos Al-
kohol-bizottság most terjeszt fel a kereske-
delmi miniszterhez kérvényt a pálinkaárusi-
tásnak megszorítása ügyében. Szombat estétől
hétfő reggelig kívánják betiltani a pálinka-
árusítást, a mit a művelt államokban már
rég megtettek.

— A debreceni jétékony nőegylet
folyó hó 10-ikén, azaz szombaton délután 3
órákor a nőipariskola helyiségében választ-
mányi ülést tart a következő tárgysorozattal:
1. A február 2-iki hangversenyéről el-
számolás. 2. A tervezendő színházi est meg-
beszélése. 3. A szövőipariskola üzemi ered-
ménye. 4. A közgyűlés idejének kitűzése. 5.
Folyó ügyek. Kérem a választmányi tagok
pontos és minél nagyobb számban való meg-
jelenését. Debrecen, 1906. febr. 8. Veressné
Szathmáry Teréz, nőegyleti elnök.

— Mi teszi az embert idegessé?
Thomsen, a bonni egyetem tanára válaszol
erre a kérdésre, mely kétségtelenül érdekel
minden modern embert. Thomsen tagadja
azt, hogy a sok munka tenné az embert
idegessé. Inkább azon körülményekben látja
a neurasthenia okát, a melyek között a szel-
lemi munkát végezzük. Idegessé tesz például
a szellemi munka, ha sokszor változik a
munka, ha sokszor változik a tárgya,
viszont az sem jó, ha fárasztóan mono-
ton. Az izgatott modern élet és pokoli ta-
lálománya a telefon, szintén rossz hatás-
sal vannak arra, a ki eszével dolgozik.
De maga a sors — mely sok embert a lé-
tért való folytonos küzdelemre ítél és ezen-
kívül más gondokkal halmoz el mindenkit
— nincs befolyás nélkül idegeinkre. Ellen-
szertül első sorban azt ajánlja Thomsen, hogy
az idegességet átöröklött személyek ne nem-
zeshessenek gyermekeket. Ennek megvaló-
sítása azonban nehéz feladat a társadalomra
nézve. Az egyes embernek arra kellene tö-
rekednie, hogy szellemi tevékenységében
megtalálja a változatosság és a nyugalom
között a helyes közepet.

— A Csokonai-kör e hó 10-én, szom-
baton délután 5 órákor az ev. ref. kollégium
dísztermében tartandó felolvasó ülést tart.
Belépti-díj személyenként 1 korona. Diák-
jeggy 20 fillér. A kör tagjai, valamint hozzá-
tartozók belépti díjat nem fizetnek. Belépti-
jeggy váltható vagy tagjelentkezhetni Tóth
Béla kör pénztáros gyógyszerárában vagy
este a pénztárnál. Műsor: 1. Csokonai kul-
tusz száz évvel ezelőtt. Irodalomtörténeti ér-
tekezés. Irta és felolvassa: Kardos Albert,
a Csokonai-kör titkára. 2. Bíró előtt. Drámai
jelenet. Irta: ifj. Vályi Nagy Gusztáv, a
Csokonai-kör tagja; előadja: Krasznai Ernő,
a szintársulat tagja. 3. A párbaj. Elbeszélés.
Irta és felolvassa: Sipos Béla, a Csokonai-
kör tagja. 4. Költemények. Irta és felolvassa:
Homonnai Albert, a Szigligeti-társaság tagja.

— Rejtelmes eset. A minap Pozsony-
ban, a rendőrség előtt megjelent egy mun-
kás ember. Előadta, hogy Watter János a
neve, galgóczi születésű napszámos. Még a
mult év december 24-én a Lánchidon talál-
kozott egy erzsébetfalvai munkással, aki őt
megtámadta és elvette a kofferjét. Erre ő
dühbe jött és a támadó munkást a Dunába
dobta. A vallomás után Watter letartóztat-
ták és átkísérték a budapesti törvényszékre.
A rendőrség megindította a nyomozást és
tényleg konstatálták, hogy Erzsébetfalváról
eltűnt egy Kovács János alosuti születésű
37 éves vasuti munkás, aki telefondrótokat
lopott és ellopta Egyek község harangját.
Nincs kizárva, hogy Kovácsot dobta a Du-

nába Watter. A budapesti rendőrség most
széles körben folytatja a nyomozást. Nincs
kizárva azonban, hogy Watter vallomása
hamis és csak azért tette, hogy a téli idő-
ben hajlékot leljen a börtönben.

— Eljegyzés. Özv. dr. Király Ferenéné
leányát Irént eljegyezte Geréby Pál.

— Hangverseny és táncmulatság.
A debreceni szállodások, vedéglősök, kávécsok
és korcsmárosok ipartársulata, valamint a
debreceni pincér-betegségélyző pénztár tag-
jai által a debreceni pincérszakiskola eljaira
1906. évi február hó 22-én, csütörtökön, az
„Arany Bika“-szálloda dísztermében rendez-
endő hangversenynyel egybekötött zárközü
„táncmulatság“ rendez. Belépti jegy: sze-
mélyenként 2 kor., családjegy 3 személyre 5
kor., páholyjegy 8 korona. Jegyek válthatók
Békés Lajos főtéri (Ujfaluússy-ház) divat-
kereskedésében és Borsos Kata főtéri (Vá-
rosház-épület) üzletében s este a pénztárnál.
A hangverseny kezdete 7/9 órákor. Jegyek
csak a meghívó előmutatása mellett váltha-
tók. A zenét Magyar Testvérek zenekara
szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fo-
gadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. (A
vigalmi bizottság irodája Piac utca 73.) Mű-
sor: Felolvasás. Szávay Gyula, Kereske-
delmi és Iparkamarai főtitkár ur által; Vig-
monológ. Előadja: Zilahy Gyula ur, a Deb-
receni Színház igazgatója; Dalok. Éneklő:
Fóti Frida k. a., a Debreceni Színház éne-
kesnője; Kuplák. Előadja: Sarkadi Vilmos
ur, a Debreceni Színház tagja; Zeneszám.
Hegedűn előadja: Kondor Ernő ur, a Deb-
receni Színház tagja; A zongora kísérettel
közreműködik: Huber Miksa ur, a Debreceni
Színház karnagya. Részletes műsor este
kapható.

— Verekedő házaspár. Nagy ribilliót
okozott ma déltájban a Széchenyi-utcaan egy
erősen beszeszelt állapotban lévő „boldog“
házaspár veszekedése. Tóth András favágó
és felesége ugyanis az egyik Széchenyi-utcai
korcsmában italoztak. Dél-tájban beszeszelve
jöttek ki a korcsmából és az utcán az asz-
szony pénzt kért az élete párjából. Ez pedig nem
mutatott semmi hajlandóságot az adakozásra,
miért is az asszony szidalmazni kezdte. —
Az ittas ember e fölött annyira dühbe jött,
hogy az asszonyt hajánál megragadva, üt-
legelte és csak a kiáltására figyelmessé lett
járókelők szabadították ki a dühöngő ember
kezei közül. Rendőrt hívtak, aki Tóth And-
rást bekísérte. Az eljárást utcai botrányért
megindították ellene.

— Megbüntetett féltékenység. Örök-
ös féltékenykedéssel kínozza Kántor János
a feleségét. Nem tehetett az asszony egyet-
len lépést, nem szólhatott egy szót sem a
nélkül, hogy a férj gyanakodása ne kísér-
tette volna. Ez aztán addig bosszantotta az
asszonyt, míg ez tényleg okot adott a gya-
nakodásra. Összebarátkozott Pót Mihály ipar-
oslegénynyel és azontul a férj még jobban
féltékenykedett, a feleség pedig most már
kevésbé törődött ezzel, mert hiszen volt mel-
vel és kivel vigasztalódni. — Hanem a férj
végre megtudta, hogy hol van a hiba és
ekkor haragja nem talált korlátot. Sietett át
a csábító lakására és itt elővette, hogy meri
feleségét csábítani. De nem nagy eredményt
ért el az erőlyes fellépés, mert a támadásra
hasonlóan támadás lett a felelet. A szövitá-
ból csakhamar tettlegesség származott és
ekkor vette el csak igazi büntetését a férj
előbbi okatlan féltékenykedéséért. Ahelyett,
hogy ő bánt volna el a szeretővel, olyan
hatalmas ütlegeket szenvedett, hogy most
súlyos betegen ápolják otthon lakásán.

— Elszámolás. A debreceni „Szent
Erzsébet“ nőegylet által 1906. év február
3-án rendezett táncestély bevételéről és ki-
adásairól. Bevétel: a) Eladott jegyekért
1074 k. b) Felülfizetések 120 kor. összes
bevétel 1194 k., különféle kiadások 744 k.
46 f. Maradt tiszta bevétel 449 k. 54 fill.
Felülfizetéssel a következők voltak szivesek
a jétékony célhoz járulni: Dr. Wolafka
Nándor és Németh András 20—20 k., Csa-
nak József és Szabó Sándorné 10—10 k.,
gróf Zedvitz Alfréd és dr. Jászay Rezső
8—8 k., Beckert Manoné, dr. Hegedűs Jenő,

özv. Berger Vilmosné és Papler Ferencné 5-5 k. Dumbrava Lászlóné, Gyémánt Sámuel, Molnár Kálmán Dezső, dr. Lukács Béla és Molnár Ferenc 3-3 k., N. N., özv. Karcsosé, N. N., dr. Kovács József 2-2 k., Schaf János 1 k. Mely kegyes adományokért ez uton is hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Ló és szekér összeírás.** Hétfőn reggel nyolcz órakor veszi kezdetét a ló és szekér összeírás az eddigi szokás szerint a Tüzoltó laktanyában; (Csapó utca 43 sz. a.) felhívja a városi tanács az érdekelt közönséget, hogy miután az összeírás csak február hó 12 től 28-ig tart, a bejelentést már az első napokban teljesítsék, hogy az utolsó napokon előfordulni szokott torlódás lehetőleg elkerültesse. Hivatalos óra mindennap délelőtt 8 órától 12 óráig. A városi tanács.

— **Munkások bálja.** Holnap, szombaton este tartja meg a Falk-kefegyár személyzete ezidei téli bálját a Margit fürdő disztermében. A mulatságra — amely mindenkor fényesen szokott sikerülni — szívesen lát vendégeket a rendezőség.

— **Ellopott kabát.** Glüch Herman Simonffy utca 40. szám alatti lakos fakarcskedőt érzékenyen meglopta a napokban valami ügyes besurro tolvaj, aki behatolva lakásába elemelte értékes télikabátját. A tettest keresi a rendőrség.

— **Köszönet nyilvánítás.** A múlt hónapban tartott timár bál jövedelméből a timár ifjuság a siketnémák javára 15 koronát, a népkonyha céljaira szintén 15 koronát jutattott kezelmhez, mely kegyes adományért fogadja hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiaklatban.

— **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszer-tárában, Piac-utcan.

— **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrőt,** mely legjobb bajusznövesztő és apolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth-utca.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Gondolatok.

— Tévedni emberi dolog megbocsátani isteni.

— A protestáció nem csak azért szokott mérges lenni, hogy sérelem esett rajtunk, hanem azért is, mert semmitsem tehetünk ennek elhárítására.

— A leshintott gyilkos fegyver öl, szakit, tör, ront miként jó és nem a miként mi akarjuk.

— Számos szónokolgató, de tétlen hőseinknek csecsemő korokban lepólyázták volt kezüket.

— A világ-históriát is csak néhány ember alkotja, a többi csak statisztika.

— Szerencse, hogy tág a világ és kerek, különben sok bohó bezúzná badar szökdelése közben szögleteiben a maga oldalbordáit.

— Az a „nekem volt igazam“ oly kellemes és enyhes hájkenetje ez emberi hiúságnak!

— Az ostobaság csaknem annyi titkot fedett már fel a világban, mint a mennyit a rossz akarat.

(Fáy András.)

— Iris mitikus fátyla, melyet halandó ember még nem rántott le, előítéletekből, rögeszmékből van szöve.

— Az emberek pedig mekacsabban ragaszkodnak előítéleteikhez, mint a minden oldalról jól megfontolt józan véleményhez.

— Az adoma, ha jó, mindig embert jellemel és az egyéniben egyszersmind az emberiségnek is egy vonását láttatja.

(Brassay Sámuel.)

Myt.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, febr. 10. „Aranyvirág“ operette. (A)

Vasárnap, febr. 11. d. u.: „János vitéz“ Operette. (Bérlétszünet.)

Este: Ifju Csokonai. Komédia. Ujdonság. (Bérlétszünet.)

Hétfő, február 12.: „Drótostót.“ Operette. (B)

Kedd, febr. 13.: „Ifju Csokonai.“ Komédia. (C)

Szerda, febr. 14.: „Fedora.“ Dráma. (A.)

Csütörtök, febr. 15.: „Párbaj.“ Színmű. Ujdonság. (B.)

Péntek, febr. 16.: „Párbaj.“ Színmű. (C.)

Szombat, febr. 17.: „Lisistrata.“ Operette. (A.)

— * **En, Te, Ő.** Szellemes, francia operett-szöveg és fülbemésző, hangulatos muzsika! Éppen elég ahhoz, hogy szépen megtöltsön egy színházi nézőteret és jó kedvre hangoljon mindenkit, aki betéved a színházba. — A szereplők teljes buzgalommal játszottak és minden tekintetben elfogadható összjátékot produkáltak. Taps volt bőven.

— * **Az ifju Csokonai.** Irodalmi szenzációja lesz vasárnap este Debrecennek, a mikor is Homonnai Albert az ötletes nagyváradi író ember színműve kerül bemutatásra. Az ifju Csokonaiában a szerző Debrecen poéta szülőltjének életét viszi a színpadra. — Komédiának nevezi a darabját a szerző, a ki a színműírásnak valami csodás művészetével írta meg mulattató, ötletes és szellemes jelenetekben gazdag darabját. A siker előre láthatóan óriási lesz s ezért Zilahy Gyula igazgató az ifju Csokonai előadását kedd estére is kitűzte.

— * **Fedora.** Dumas világhírű drámája a Fedora szerepel a jövőhét műsorán. — A nagy francia író zsenialis munkája már rég nem került színre Debrecenben és Zilahy igazgató a közönség köréből érkezett felhívásnak engedett akkor, midőn ezt a darabot a jövő hét szerdájára kitűzte.

— * **Párbaj.** A jövő hét műsorán szenzációs ujdonság előadása szerepel. A nemzeti színháznak idei slagerdarabja Lavedau Henry Párbaj című színműve, amely eddig is diadalmasan járta be a modern világ városok színpadjait. — A nagyszabású drámai mű szereposztása első rangú, úgy, hogy csütörtök este, a mikor e darabnak premierje lesz, nemcsak a mű csodás szépségében, hanem fényes előadásban is része lesz a közönségnek.

TAVIRATOK.

Ellélt napszámos.

Kecskemét, febr. 9. A kecskeméti esküdtsek Major Szabó Pált rablási szándék-ból elkövetett súlyos testi sértésben bűnösnek mondotta ki és a törvényszék ezért tíz évi fegyházra ítélte. A vádlott dec. 2 án behatolt Rácz Mária tanyájára, ott pénzt követelve, rásütötte revolverét a tanya birtokosbőjére, a kit súlyosan megsebesített.

Gyilkos kisasszony.

Budapest, febr. 9. Bécsből jelentik: Stassai Lujza fiatal úri leány, ma összeveszett az édes anyjával. Szóváltás közben megrohanta az öreg asszonyt és megfojtotta. Az elvetemült teremtés a gyilkosság után megszökött.

A forrongó Oroszország.

Kutaisz, febr. 9. Tegnap délután Begonov kerületi főnököt a nyílt utcán halálosan megsebesítették. A merénylő megszökött.

Szerencsétlenül járt bányamunkások.

Körmöcbánya, jan. 9. Ma reggel a Ludovika bányaknába 7 munkás készült leszálni. A robbanáshoz előkészített dinamit megfagyott és így a tűzhely mellett száritották. Ugy látszik azonban, hogy tovább tartották a tűznél, mint szabad lett volna és a dinamit egyszerre felrobbant. A robbanás Neusl Mihályt és Priviczter Andrást szétromosolta. Mindkettő szörnyet halt. Két munkás életveszélyesen megsebesült, egy a nagy robajtól megsiketült. A 7 munkás közül csak kettő maradt épen. Neusl és Priviczter családok emberek voltak. Neusl után 7 gyermek maradt árván.

Megtámadott misszionáriusok.

London, febr. 9. A Standard jelenti Hongkongból tegnapi kelettel: Az angol presbiteriátus missiót Csantungban egy banda megtámadta. A templom, egy kórház és a misszió épülete a tűznek esett áldozatul. A misszionáriusok megmenekültek. A banda, a mely valószínűleg reakcionáriusokból áll, Csangosu irányába vonult tovább.

Budapesti gabonatársaság.

Budapest, febr. 9.

(Déli sárlat.)

Buzakínálat javult, vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 22,000 métermázsza került forgalomba 5 fillérel drágább áron. Egyéb gabonanemek tartottak. Idő: derült.

Buza áprilisre	16.88—90.
Buza októberre	16.78—80.
Buza áprilisra	13.78—80.
Buza áprilisra	13.47—46.
„ októberre	14.84—86.
Tengeri májusra	12.42—46.
„ júliusra	13.86—88.
Repece augusztusra	27.70—90.

Szerkesztői-posta.

— **Köszöneteket** senki nevére, hanem egyenesen a szerkesztőségnek a címére tessék küldeni, másként megeshetik, hogy a levél napokig felbontatlanul várakozik!

— **„Valahol.“** A másik szép, tiszta, hangulatos, ennek tessék a technikáját következetessé tenni.

Jambusok, trocheusok, ütemes sorok váltakoznak benne, anélkül, hogy — mint p. o. a Petőfi „Egy gondolat bánt engemet“ című dalában látjuk — a hangulat megfordulása, fokozódása sat. indokolná a versforma változását. Az ilyen következetlenség levon a vers hatásából, míg ellenben a gondos verselés (a rimelés szépsége különösen) zenei eszközökkel toldja meg a hatást. „Forma dat esse rei!“

„Élmegek messzire . . .“ Nem közölhető.

F. G. Ha a fiu csakugyan tehetséget mutat a zongorán, tessék arravaló mesterek által képeztetni. A Mozartok, Vecsey Ferik szereplése nem válik be mindenkinél. A gyöngye növény elsenyed, vagy Gyulai Pál szerint „elsindevészik“, ha idő előtt helyezték szabad ég alá az üvegházból. Esztünkbe juttatja levele egy öreg poétának „I f j u m ű v é s z h a n g v e r s e n y é n“ című versét, melynek végstrófáit itt közöljük:

„Gyermek vagy s maradj sokáig,
Zengd csak gyermek álmaid,
Nem oly tiszta, nem oly édes
Mire az élet tanít!

Egykor, egykor, annyi harcban,
Több dicsét lelsz s több babért . . .
Odaadnád koszorudat
Gyermeteg, lágy dalodért!

Gyermek még s e léha tapssal
Ne zavarjuk álmaid . . .
Anyja elmereng magában,
Könnye hull s imádkozik.

Az itt megénekelt ifjúból csakugyan nem lett gállickó!

„Scene de rue“

— Varga Janka. —

Az élet álom! a költők akik extáziáukban legközelebb jutnak a mindenség titkainak megértéséhez, — azt mondják — hogy az élet nem egyéb álomnál és hogy az egyedüli valóság a halál, mely lerántja szemünkről a korlátozó hálót.

Ha visszanézünk az élet kezdetére és nevet adunk amaz alanyoknak, amelyben fokozatosan fejlődünk: a csecsemő, a gyermek, az ifjú és a felnőtt föltaláljuk e ez individuumok egyikében is önmagunkat és fölfogjuk e találni egyéniségünket ha aggnak, hullának, váznak és pornak fognak nevezni s végül mindamaz elnevezésben, a melyet a jövőben maradványainkkal az anyagcsere fog eszközölni? . . .

Mikor születünk, megkezdjük álomszerű pályánkat a sir felé, minden lélegzetvételünk a mulandóság rovására megy; minden óránk az elő ősek temetése! . . .

Az élet álom! . . . ez a hangulat át-megát vibrál lelkemen ez idegen környezetben, a zene hullámainak magnetikus behatása alatt.

A „Café Tunis“ erkélyén — mig szalmaszálon át szívjuk a „Granit Glacé“ t. a mordaine élet és tarka utcai sósnák élénk változatai szórakoztatnak.

Egy emelvényen cseh muzikusok Operakivonatokat s fölváltva Strausz keringőket játszanak.

A kar leike, a karmester felesége: rendkívül érdekes fiatal asszony.

Nagyon ügyesen kezeli vonóját s hogy lélekből játszik, nemcsak a zokogó hurok harmoniája, de mélyeséges szép szemei is, constatálják, melyekben a mélancholiának arnyalát fedezzük föl.

Egy emberi lény, a ki a szenvedésre hajló, mindig érdeklődést fog kelteni magára, mert a szenvedés humánus vonás.

„Souffrir, feire, souffrir, c'est vivre. Les gens heureux n'ont pas vécu“ . . .

(„Szenvedni és szenvedést okozni, annyi mint élni. A boldog emberek nem éltek.“)

A villany-lámpa szétszórja pazar világát és az óriás biseauté tükrök az Avenue Jules Ferry hatalmas pálmáinak reliefjét tükrözi vissza.

Kívül az utcán hullámozik a cosmopolita tömeg, Scherazád szulhána szelleme suggerál és az ezer egy éjszaka mesevilágának bűvöletébe varázsol.

Itt délfleálnak előttünk föl alá reinkarnálva az ő bronz alakjai, hagyományos festői öltözékükben.

Az előkelő darab díszet színeket választ: halvány kék, rózsaszín, sárga vagy fehér gaudurast (köppeny) vett török-formájú bő bugyogója fölé és chechiá-ja (fez) tekerese a szerint több rétegű, minél előkelőbb rangot foglal el.

Daliás, szép faj ez, néha egy-egy Hunyady Jánosra, vagy II. Rákóczy Ferencre emlékeztető arcú fedezünk föl közöttük és costumjükkal is a mi történelmünk dicső korszakait idézik föl bennünk.

Egynémelyikének füle mögött jászminbokrétát pillantunk meg; hajdani dicsőség emléke ez: midőn őseik Granadát elfoglalták, ép teljes virágzásában pompázott a jászmin, melyet ellenség vérével öntöztek.

Az uteasarkon durva burnus ba burkolt naiv arcu benszülöttek dugják össze fejüket és ütik a blattot.

Egy pupu tevék árucikkokkal terhelve méltóságos léptekkel haladnak el szemünk előtt. Oh! milyen büszkék és milyen ostobák! gögös, üresfejű emberek symboluma.

Fürge léptű, apró öszvéreken, koromfekete hajcsárok vágatnak nyomukba: fényes, esontos tagjaik, mintha a tropikus ég intenzív hatása alatt mumiá vá aszott volna.

Fehér haik-jába (lepel) burkoltan suhan ott egy keceses női alak: arab nő: fekete fátolyát karbunkulusként ragyogó szeméig huzza föl. Virághoz hasonlít, a gyöngéd bársonyszirmu fehér narcisz hoz: hogy a keleti költők hyperboláival éljek.

S mi ez? — de bizarr! — tisztos zsidómatronák, sötét bugyogóban, fejükön cukorsüveg formájú dísz, a melyről fehér seiyem „djebba“ (kendő) hull alá, bő redőzetben, térdig beboritva természetüket.

Nyomukban rózsás arccal, mandola vágásu szemekkel, fiatal beantók lépkednek: duzzadó piros — nem ritkán: festett — ajkukon önérzetes mosoly.

A legfeltűnőbb közöttük fehér atlasbugyogót visel; társnői rózsaszín, kék, vagy vöröslibegő damast blouset és fehér kretonból bő bugyogót hordanak, fejükön kis színes selyemkendő hátra fogva, mint a hogy a mi parasztleányainknál látjuk.

Lábukon kis „babuch“ (papucs) mely csak föltalpakig ér és járásukat befolyásolja, mely a pinguin madár tipegésére emlékeztet. Kelet leányai ők! hagyományos szokás szerint, a fiatalok fejlődésük által különböznek az öregektől.

Fu csa öltözékük talán még böles Salamon idejéből datálódik: race-uk ugyanaz lehet, amelyből Judith, Rachel és Magdolna származtak.

Századokkal előbb ők ihlették dalra a költőt; ama rejtelmes énekekben róluk szól a dicsőítés:

„En galambom: a kőszikla üregeiben, a kerítés hasadékában, mutasd meg nekem arcodat, zengj szózatot füleimbe, mert a te szavad édes és az arcod ékes.“

„Mily szép vagy én barátném! mily szép vagy! szemeid galambszemek, azonkívül mi belől rejtezik.“

„Lépes méz csöpög ajkaidról én jegyem! méz és tej van nyelved alatt és ruhád illata, mint a tömjén illata.“

A tuniszi zsidó szépségeikig még nem hatott el a secessió irány: kövérségükkel konkurálnak egymás közt s hogy embonpinte jukat gyarapítsák, egész nap pörkölt tökmagot esznek.

Az utcák parasztjai: a beduin nők és gyermekek; soványbarna karjaikat alamizsnára nyújtják felénk.

Kék vászon foszlányok esüngenek le róluk, arcuk kék kis csillagokkal tetovált, füleikben nagy rézkarika, karjaikon karperec: sötét hajuk rendetlen csigákban tekerődzik homlokuk fölött.

A fiatal leányok között nem egy érdekes típusra akadunk, — a kik bár nem pretendálják tetszésünket, — festők ecsetére méltók.

A beduinok nomád életet élnek itt s mint a troglodyt ők kőrákások slatt huzzák meg magukat és földmiveléssel foglalkoznak.

Városi Színház.

Bérlet 112. szám (A)

Debrecen, szombat, 1906. febr. hó 10-én:

ARANYVIRÁG.

Regényes nagy operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K.

Potyaviev herceg	— —	Deéssy Alfréd.
Beppó)	Árkosi Vilmos.
Silvio)	Nagy Pál.
Aranyvirág	— — —	Fóthy Frida.
Stone Ellen)	Sz. Pozsonyi L.
Gauld Harry)	Polgár Sándor.
	amerikai milli-ardosok	

Fogadós — — — — Sarkadi Vilmos.

Vasárnap, febr. 11-én, két előadás:

Délután

Este

JÁNOS VITÉZ.

Ifj. CSOKONAI.

Daljáték.

Komédia.

Verseny-tárgyalási hirdetmény.

Az ev. ref. egyház szegényápolójának felszerelési munkára; írásbeli zárt: ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

Pályázat tárgyát a szükséges fa-és vasbutorok képezik.

A munka-kimutatás az ev. ref. egyházi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető és lemásolható.

A minta tárgyak az ev. ref. szegényápoló új épületében megtekinthetők, a szegényápolói dékánok közbejöttével.

Ajánlat tehető az összes munkákra együtt és külön az asztalos-és külön, a vasmunkák tétele alatt elsorolt munkákra.

A versenytárgyalásban részt vehet minden helybeli képesített iparos vagy bejegyzett cég.

Ajánlattevő köteles folyó 1906. évi február 27-én délután 4 óráig bántapénzül az asztalos munkára 400 koronát a vasművekre 300 koronát az ev. ref. egyház pénztáránál készpénzben vagy óvadékképes értékben letenni s a letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az írásbeli zárt ajánlatok f. 1906. évi február hó 27-n délután 5 óráig K. Tóth Kálmán lelkész ispotályi felügyelő urnál adandók be; iskola tantermében nyilvánosan bontatnak föl.

Elkészve beadott-távirati-és utóvalamint ezen hirdetmények meg nem felöl ajánlatok figyelmebe nem vétetnek.

Az ajánlat a munka-kimutatás pontos másolatába beirt egységárrakkal történhetik. Az egységárrak olvasható, tiszta számokkal és betűkkel is kiirandók. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő a vállalati feltételeket, munkakimutatást s ezen hirdetményt ismeri s magára kötelezőnek elvállalja.

Ajánlattevő ajánlatával 30 napig kötelezettségben marad.

Az ev. ref. szegényápoló épített bizottsága fentartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon választhasson vagy azok mellőzésével a munkákat más uton biztosítsa.

Debrecen, 1906 február 5-én.

A bizottság.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredelt tervezek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, KÖZVÁROSI 20. — HIRDETÉSI IRODA.

MAGYAR
állam vasutak
menetrendje
1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
m. á. vasutó	reggel	5 35
vásártérről —	reggel	5 44
m. á. vasutó	d. e.	8 09
vásártérről —	d. e.	8 16
H.-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasutó	d. u.	4 54
vásártérről —	este	7 —
m. á. vasutó	este	7 07
vásártérről —	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasutó	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	5 16
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5 16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Bpestre érkezik:		
A reggel 8 6. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 6. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 6. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 6. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Deb- recenbe indul:		
A d. u. 12 6. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 6. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 6. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 6. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	3 29
Budapest—Nagyvárád f. gyors	este	6 40
Budapest—Nagyvárád felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárád felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31
vásártérre —	reggel	7 33
mávasuthoz —	d. e.	7 40
vásártérre —	este	6 22
H.-Böszörmény	este	6 28
felől	d. u.	3 29
vásártérre —	d. u.	3 35
mávasuthoz —	d. u.	3 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Co
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Vendéglátóság: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

MAYFARTH PH. és Tsa.
szabadalmazott
**önműködő „Syphoniá“-ja
mégis a legjobb permetező**

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására.
levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tor-
máncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter
folyadék számára petrolium-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és Tsa.

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcserőltető gépek
számára.

Több mint 560 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszontelárúsítók kívántatnak.

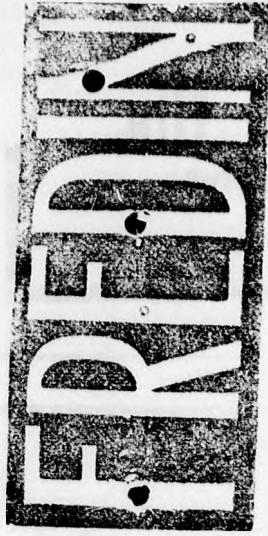
TÓTH GYULA
DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM.

Budweisz-i és honi gyármányu porcellán valamint Mel-
dinger köpeny és öntött vask. yhák, megen szer-
kezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator
hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.**
és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények.
LŐPOR ÁRUDA Ujdonság! BRONWNIÖG is né-
lőfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melevvédők
fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és k csik, mosdó-
készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók
és facsarók gummi átvonattal.

Syakorlati alkalmi ajándék
Minden rendszerű korcsolyák, Gyermekszékek-, ko-
csik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések,
Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak,
kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdisze-
sebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések
Tóth Gyula vaskereskedésében, **Piac-u. 20 és 27 sz.**
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csak
Selle és Kary

legjobb
tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.
Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Boxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

BUDAPEST ÉJJEL

című szencziós könyv

második kiadása

most jelent meg.

Irta:

Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala úján.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolttatván: e házhelyek mérségteljesen áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatörés, göros és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware“

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

a szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHÍVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és pontosan, a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG“

részére

jutányosan felvételnek.

A „SZABADSÁG“

a legnagyobb és legelterjedtebb politikai napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.

Fél évre 10 kor.

Negyed évre 5 kor.